

Den spæde start ... ugebrev nr. 2, 11. juni 1998

Snevejr den 9. juni er jo ikke en normalt tilstand for en dansker. Alligevel er der ingen af os, som vil bytte med jer på de lavere breddegrader. Her er høje fjelde, sæler på isen, laviner på fjeldsiderne, sne og is, folk som lugter af fuel og sved, store hakkebøffer på menuen til aftensmad, sol hele døgnet, whisky til aftenkaffen, masser af arbejde og øjeblikke med stor ro og harmoni. Alt i alt er her ganske rart at være.

Vi er p.t. fem mand på stationen. En lille eksklusiv gruppe, som dels skal forberede stationen til sommerens store rykind af forskere fra alle verdenshjørner, og dels skal følge den spæde start på naturens opvågning her højt mod nord. Henrik og Niels tager sig af det praktiske. De er nogle jern til deres mystiske jobs som rengøringskoner, motorpassere, kokke, snedkere, vand- og elværksbestyrere, radiotelegrafister, våbeninstruktører, hotelbestyrere, chefmeteorologer osv., osv. Hans og Martin tager sig af den biologiske monitoring under monitoringsprogrammet BioBasis. Der er stadig ikke meget gang i biologien, men vi er da stødt på ca. 30 moskusokser, 2 rævefamilier, spor af 4 ulve, en del lemminger samt alskens pipfugle. Jeg selv tager mig af opstarten af det fysisk-geografiske monitoringsprogram GeoBasis. Min tid går med tapning af div. dataloggerne, som i løbet af vinteren har registreret klimaet, tidevandet, vandets kredsløb o. lign. Heldigvis har der ikke været væsentlige nedbrud på vores mange dataloggere.

Til transport i terrænet anskaffede vi sidste år et bæltekøretøj, som kan laste ca. 450 kilo og kører ca. 25 kilometer i timen. Det har vist sig utrolig nyttigt under opstarten. Her er meget tungt grej at slæbe rundt på, men med bæltekøretøjet undgår vi ødelagte rygge. For et par dage siden tog Henrik, Niels og jeg til Daneborg med bæltekøretøjet. Vi skulle dels hente stationens skydevåben, som om vinteren er opmagasineret ved Slædepatruljen SIRIUS, dels besøge en marinbiologisk gruppe, som arbejder i Daneborg området, og dels inspicere "Vejrstationen", som er et ca. 250 kvadratmeter stort hus, som ejes af Dansk Polarcenter, og som i løbet af sommeren skal sættes i stand. Turen derud var en arktisk safari på ca. 1 time med udsigt til dovne sæler, som lå ved deres åndehuller og soled sig på isen. Da vi kom til et ca. 4 kvadratmeter stort firkantet hul i isen, regnede vi med, at dette måtte være et åndehul til mindst en blåhval. Vi fik imidlertid hurtigt en forklaring på fænomenet, da et par marinbiologer iført dykkerdragter stak hovedet op igennem hullet. Den marinbiologiske gruppe under ledelse af Søren Rysgaard følger udviklingen af liv på undersiden af havisen. Til det formål har de en mængde avancerede maskiner, som de kan sænke ned under isen, men de kan ikke helt klare sig uden selv at se på sagerne. Så de tager gladelig turen ned i det -2 grader celsius varme (kolde) vand.

Da vi var færdige med arbejdet i Daneborg gik vi på besøg først hos SIRIUS og siden hos marinbiologerne. På disse breddegrader tager man godt imod sine gæster, så vi kom ikke af sted før klokken et om natten. Med os hjem til Zackenberg havde vi vores rifler, et par nye skrøner og en god varme i kroppen efter en ikke uanseelig indtagelse af div. alkoholiske drikke.

I løbet af den næste uge vil Zackenbergelven formentlig begynde at løbe. Der er ved at samle sig vand i elvlejet. Henrik og Niels har derfor fyldt stationens vandtanke (i alt 10 kubikmeter) med det fineste smeltevand. Når først floden begynder at løbe, bliver vandet grumset af ler og silt. Så skal vi filtrere vandet. Det rene smeltevand fra området sne er imidlertid det bedste vand, man kan få.

Skyerne hænger lavt over Zackenberg, så det er ideelt vejr til idendørsaktiviteter. Laboratorierne skal gøres klar til de mange kemiske analyser, som starter, når Zackenbergelven begynder at løbe. Derfor slut med skriveriet for denne gang. Mere nyt fra ødemarken følger i næste uge.

/Morten Rasch